

Fjölbrautaskóli Suðurlands
Haustönn 2026

FÉLA1SX02
(Afbrotafræði)

Kennari/kennarar:	Sigríður Gunnarsdóttir (SIG) sigridurg@fsu.is
-------------------	--

Afangalýsing:

- Í áfanganum er skoðað hvað veldur því að fólk brýtur lög og hvernig samfélagið bregst við.
Nemendur kynnst hvernig afbrot birtast í fjölmiðlum og hvernig þau móta samfélagið og jafnframt hvernig tæknin hefur breytt afbrotum og leitt til stafræns afbrotaheims. Skoðaðar verða mismunandi tegundir afbrota og afleiðingar þeirra. Unnið verður með spurningar eins og: Hvað eru afbrot? Eru sum afbrot verri en önnur? Af hverju fremur fólk afbrot? Er ástæða til að herða refsingar við afbrotum?

Þekkingarviðmið - nemandi skal hafa aflað sér þekkingar og skilnings á:

- hvað afbrot og frávik eru,
- mismunandi tegundum afbrota,
- þáttum sem geta haft áhrif á afbrot,
- áhrifum afbrota á einstaklinga og samfélag,
- hvernig samfélagið og réttarkerfið bregðast við afbrotum,
- refsingum og öðrum úrræðum vegna afbrota.

Leikniviðmið - nemandi skal hafa öðlast leikni í:

- greina á milli mismunandi tegunda afbrota og frávika,
- skoða einföld dæmi um afbrot og ræða mögulegar ástæður og afleiðingar,
- afla sér upplýsinga um afbrot úr fjölmiðlum og öðrum miðlum,
- vinna úr upplýsingum og setja þær fram á einfaldan og skýran hátt,
- taka þátt í umræðum og verkefnavinnu um afbrot og samfélag.

Hæfniviðmið - nemandi skal geta hagnýtt þá þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- mynda sér skoðun á einföldum álitaefnum sem tengjast afbrotum og samfélagi,
- gera sér grein fyrir að afbrot geta haft ólíkar ástæður og afleiðingar,
- skoða upplýsingar um afbrot með gagnrýnum hætti,
- tengja námsefnið við dæmi úr daglegu lífi og samfélaginu,
- vinna sjálfstætt og með öðrum að verkefnum tengdum afbrotafræði.

Námsefni:

Námsefni er fjölbreytt og samanstendur m.a. af kennslugögnum frá kennara, verkefnum, fréttum, hljóð- og myndböndum og öðru efni sem tengist viðfangsefnum áfangans.

Áætlun um yfirferð og verkefnaskil:

Vika	Dagsetning	Námsefni og viðfangsefni	Próf og verkefni
1 - 4	19. ágúst - 11. september	Hvað er afbrotafræði? Afbrot og samfélagið	Kynning á áfanganum
5 - 8	14. september - 9. október	Af hverju fremur fólk afbrot? Áhrifavaldar og aðstæður	
9 - 12	12. október - 6. nóvember	Fjölmiðlar, staðalímyndir og afbrot Haustfrí 22.og 23. nóv	
13 - 16	9. nóvember - 4. desember	Stafræn afbrot og mismunandi tegundir afbrota	
17 - 19	7. desember - 19. desember	Réttarkerfið, refsingar og afleiðingar afbrota Upprifjun og lokaverkefni	Lokaverkefni

Sérreglur áfangans:

Áætlunin er leiðbeinandi og getur tekið breytingum eftir námsframvindu hópsins. Vélritunaræfingar og stutt tímaverkefni verða reglulega í upphafi kennslustunda. Verkefni og nánari skilafrestir birtast í Innu.

Reglur um svindl og notkun gervigreindar

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/reglur-um-svindl-i-verkefnum-og-profum>

Ef að grunur um ritstuld og/eða óleyfilega notkun á gervigreind vaknar gætu nemendur þurft að gera munnlega grein fyrir verkefni/prófi.

Sömu reglur gilda um notkun gervigreindar við skrif og gilda um heimildaskráningu almennt. Reglur um heimildaskráningu má finna á heimasíðu skólans.

<https://www.fsu.is/is/namid/namskrofur-og-reglur/heimildaskraning-leidbeiningar>

Námsmat:

Námsþáttur	Lýsing á námsmati	Vægi
Virkni og þátttaka í tímum	Gerð er krafa að nemendur taki þátt í umræðum, verkefnum og séu virkir í tímum. Almenn kurteisi, jákvæðni og stundvísi	60%
Mæting	Mætingareinkunn í lok áfanga samkvæmt skólasóknareglum	10%
Verkefnaskil	Ýmis verkefni	30%
Samtals		100%

Kennsluáætlun er sett fram með fyrirvara um breytingar.

Selfoss, 17. ágúst 2026

Sigríður Gunnarsdóttir, kennari